

แนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

งบเงินอุดหนุน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

โครงการกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จขึ้นครองราชย์ครบ ๗๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ พร้อมทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
จะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา

แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี

โครงการ : โครงการเฉลิมพระเกียรติ

กิจกรรม : สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริและเฉลิมพระเกียรติ

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขนำแผนยุทธศาสตร์ทศวรรษกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ ขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙
โดยเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ทศวรรษกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีเพื่อให้
บรรลุตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ ส่งผลให้การกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีเกิดความ
ยั่งยืน และผลักดันให้เป็นการดำเนินงานในแผนงานปกติในอนาคตต่อไป แบ่งการขับเคลื่อนเป็น ๒ ระยะดังนี้

ระยะเริ่มต้น ๓ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๑) ขับเคลื่อนผ่านโครงการรณรงค์การกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับ
และมะเร็งท่อน้ำดีถวายเป็นพระราชกุศลแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ครบ ๗๐ ปี
ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ พร้อมทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา
ตลอดจนในปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา

ระยะที่ ๒ เป็นการขับเคลื่อนตามมาตรการของแผนยุทธศาสตร์ในระยะเวลาที่เหลือ (๒๕๖๒-๒๕๖๘)
จะขับเคลื่อนผ่าน โครงการปลอดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เพื่อคนไทยสุขภาพดีในปี ๒๕๖๘
ตามยุทธศาสตร์ทศวรรษการกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘

มีพื้นที่ดำเนินการ ๒๙ จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย
เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน พะเยา และสระแก้วในภาคตะวันออก รัฐบาลให้ความสนใจและ
ตระหนักเห็นความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยเฉพาะในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือได้สนับสนุนงบประมาณขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
ผ่านโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตคนอีสานศตวรรษที่ ๒๑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และงบอุดหนุนโครงการ
กำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จขึ้นครองราชย์ครบ ๗๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ พร้อมทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
จะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา โดยมี

เป้าหมาย ของยุทธศาสตร์ทศวรรษกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘

๑. อัตราความชุกของโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในคนและในปลาไม่เกินร้อยละ ๑ ในปี ๒๕๖๘

๒. อัตราการเสียชีวิตด้วยมะเร็งท่อน้ำดีลดลงสองในสามในปี ๒๕๗๘

สนับสนุนงบประมาณให้พื้นที่ใหม่

เขต ๑ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน น่าน แม่ฮ่องสอน ลำปาง แพร่ พะเยา

เขต ๖ จังหวัดสระแก้ว

เขต ๗ จังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด (ได้รับงบประมาณการภาคไม้เพียงพอต่อการดำเนินงาน)

เขต ๑๐ จังหวัดอำนาจเจริญ ที่จะดำเนินการเต็มพื้นที่และจังหวัดอุบลราชธานี

มาตรการสำคัญที่จะให้จังหวัด/อำเภอ/ตำบลดำเนินการ ปี ๒๕๖๒

- จัดระบบสุขภาพีบาล บริหารจัดการสิ่งปฏิกูลเพื่อตวงจระพยาคิ โดยจัดให้มีบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล สำหรับทุกพื้นที่ผ่านเทศบาล/อบต.
- จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ครบทุกพื้นที่ พร้อมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) โรคพยาคิไ้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดีในเด็กเยาวชน ประชาชน และสังคม
- คัดกรองพยาคิไ้ไม่ดับในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป เมื่อพบผู้ติตพยาคิให้การรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และ ควรมีการตรวจมุลสัตว์เลี้ยงในบ้าน สุนัข/แมว หากตรวจพบไข้พยาคิไ้ไม่ดับต้องให้การรักษาโดยสัตวแพทยในพื้นที่
- คัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปด้วยเครื่องอัลตราซาวด์
- บริหารจัดการส่งต่อผู้สงสัยมะเร็งท่อน้ำดีเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยรักษาอย่างเป็นระบบ
- รมรงค์อาหารปลอดภย ปลอดพยาคิอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ผ่านทุกช่องทางสื่อสารตามบริบทพื้นที่
- มีระบบการรับ-ส่งต่อ ผู้ป่วยจากโรงพยาบาลสู่ชุมชน มีหมอครอบครัวเข้าไปดูแลประคับประคองด้วยกาแพทยผสมผสานทั้งแพทยแผนปัจจุบัน และแพทยทางเลือก
- รายงานการดำเนินงานผ่านฐานข้อมูล Isan cohort / ตามแบบฟอร์มการรายงานผลที่กำหนด
- พัฒนานวัตกรรม การตรวจพยาคิไ้ไม่ดับด้วยวิธีการใหม่ พัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วย พัฒนาบุคลากรทางการแพทยในการคัดกรองพยาคิ คัดกรอง รักษา มะเร็งท่อน้ำดี เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการแก้ไขปัญหพยาคิไ้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดีต่อไป

วิธีการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. ร้อยละของตำบลเสี่ยงในการเฝ้าระวัง ป้องกันแก้ไขปัญหโรคพยาคิไ้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดี (เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐)
๒. ร้อยละของการคัดกรองพยาคิไ้ไม่ดับในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐)
๓. ร้อยละของการคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ (เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐)

๔. จังหวัดมีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทศวรรษกำจัปัญหาพยาคิไ้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างน้อย ๑ พขอ. ต่อจังหวัด ในปี ๒๕๖๒

กิจกรรมการดำเนินการ สนับสนุนในพื้นที่ดำเนินการ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (ทุก ๖๒๑ ตำบลใน ๒๙ จังหวัด)

- ติดตามการออกข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ข้อตกลงในการบริหารจัดการเรื่องสิ่งปฏิกูลและการจัดหาบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลในชุมชน
- กระตุ้นติดตามเสริมพลังในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคพยาคิไ้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดี
- จัดกิจกรรมรณรงค์อาหารปลอดภย ปลอดพยาคิอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ผ่านทุกช่องทางสื่อสารตามบริบทพื้นที่
- กระตุ้นเตือนติดตามให้ประชาชนอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปที่เคยผ่านการคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีหรือมีประวัติเสี่ยงโรคมะเร็งท่อน้ำดีเข้ารับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยอัลตราซาวด์ทุกปี
- ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามผู้ติตเชื้อพยาคิไ้ไม่ดับ ในปี ๒๕๖๑
- ติดตามผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี ผ่านหมอครอบครัวด้วยการแพทยผสมผสานทั้งแพทยแผนปัจจุบัน และแพทยทางเลือกอย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

สิ่งสนับสนุนการดำเนินงาน(กรอบตัวอย่างกิจกรรมสนับสนุน) ได้จาก

๑. การสนับสนุนทางวิชาการ สามารถดาวน์โหลดโปสเตอร์โรคหนองพยาธิ, คู่มือเสริมการเรียนรู้และทักษะเรื่องโรคหนองพยาธิ, ชุดนิทรรศการเรื่องโรคหนองพยาธิได้ที่ <http://thaigcd.ddc.moph.go.th> โหลดจาก YouTube ค้นหาในชื่อรายการทุ่งแสงตะวัน ตอน บักปลาติบ/พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

๒. งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ งบประมาณปี ๒๕๖๒ รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพระดับภาคและงบประมาณและงบอุดหนุนโครงการกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

๓. อุปกรณ์การแพทย์ กรมควบคุมโรคสนับสนุนวัสดุวิทยาศาสตร์ในการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับและพยาธิรักษาพยาธิใบไม้ตับและพยาธิอื่นที่ตรวจพบผ่านสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแต่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอาจจะมีต้องการซื้อเพิ่มเติมในกรณีที่มีการขยายพื้นที่

๔. การสนับสนุนทางวิชาการ สามารถดาวน์โหลด คู่มือการจัดการสิ่งปฏิกูลอย่างถูกหลักสุขาภิบาล เพื่อป้องกันปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็ง, โปสเตอร์การจัดการสิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะ ลดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี, คู่มือการจัดการสิ่งปฏิกูล (แบบครบวงจร) ได้ที่ <http://env.anamai.moph.go.th> ไปที่เมนู “คู่มือวิชาการ” และกด “คู่มือการจัดการสุขาภิบาล”

๕. การสนับสนุนทางวิชาการ สามารถดาวน์โหลด คู่มือการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคอง (Palliative Care) แบบบูรณาการ ได้ที่ <https://www.dtam.moph.go.th> ไปที่เมนู “เอกสารเผยแพร่” และกด “ดาวน์โหลดเอกสาร” ด้านล่างมุมซ้ายคู่มือฯ

การบริหารจัดการกรอบการจัดสรรงบเงินอุดหนุน โครงการกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชย์ครบ ๗๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ พร้อมทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา โดยงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเป็นงบเงินอุดหนุน ขอให้ดำเนินการตามระเบียบหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๐๖/ว.๑๒๖ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณงบเงินอุดหนุน ๑ ทั้งนี้ขอให้รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงาน กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทุกเดือน พร้อมสำเนาการรายงานผลมายังกรมควบคุมโรค เพื่อรายงานผลต่อผู้บริหารระดับกระทรวง

ติดต่อสอบถาม

๑. นางอรณาด วัฒนวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค โทรศัพท์ ๐๘๑-๘๗๕๓๕๖๘ , ๐๒-๕๙๐๓๑๘๐ โทรสาร ๐๒-๕๙๑-๘๔๓๖ e-mail : oranard.wat@gmail.com

๒. นางณปภัช นฤคนธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์ ๐๒ - ๕๙๐ - ๑๗๖๒ e-mail : napapat111@gmail.com

๓. นางนิตยา แดงโสภาก ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีอาวุโส กองบริหารการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์ ๐๒-๕๙๐-๑๒๙๔